

Filozofie – obecný základ

Filozofie mysli

Leibniz | Mlýn

Dále se musí nutně přiznat, že perцепci a to, co na ní závisí, nelze vysvětlit z mechanických důvodů, tj. z tvarů a pohybů. Kdybychom si mysleli nějaký stroj, který by byl zařízen tak, že by dokázal myslet, vnímat a percipovat, mohli bychom si jej při zachování těchto vztahů myslet zvětšený tak, že bychom do něj mohli vstoupit jako do nějakého mlýna. Předpokládáme-li to, pak, kdybychom prohlíželi jeho vnitřek, nenašli bychom v něm nic než kusy, které na sebe narážejí, nikdy něco, z čeho by bylo možné vysvětlit perцепci. Je jí tedy nutno hledat v jednoduché substanci, nikoli ve složeném či ve stroji.

Kirk | Filozofická Zombie

Skeptik totiž musí předpokládat, že je přinejmenším logicky možné, aby existoval organismus ve všech anatomických, behaviorálních a jiných pozorovatelných ohledech nerozlišitelný od běžného člověka, avšak bez vědomí. [...] Mým cílem je ukázat, že je vskutku logicky možné, aby existoval organismus takto popsán (zkráceně Zombie).

Searle | Čínský pokoj

Představme si, že by skupina programátorů napsala program, který by umožňoval simulovat na počítači porozumění čínštině. A kdyby například počítač dostal v čínštině otázku, srovnal by ji se svou pamětí nebo databází a vytvořil odpovídající čínskou odpověď. Pro potřeby této argumentace předpokládejme, že odpovědi počítače budou stejně dobré jako odpovědi rodilého mluvčího čínštiny. Jenže rozumí proto počítač čínsky? Rozumí čínsky opravdu doslova tak, jako čínštině rozumějí Činané? A teď si představte, že by vás někdo zavřel do místnosti, v níž je několik košů naplněných čínskými znaky. A představte si, že (stejně jako já) nerozumíte ani slovo čínsky, že však máte k dispozici manuál pro manipulaci s čínskými znaky, napsaný ve vašem jazyce. Pravidla přitom určují způsob manipulace se znaky čistě formálně – pouze s ohledem na jejich syntax, a nikoli na jejich sémantiku. Jedno takové pravidlo například zní: 'Vezmi znak škrky-škrk z koše č. 1a polož ho vedle znaku čmrky-čmrk z koše č. 2.' Předpokládejme, že vám nějakí lidé do místnosti podají další čínské znaky a že vám poskytnou též pravidla pro vydávání znaků z místnosti ven. Předpokládejme, že znaky podávané dovnitř se bez vašeho vědomí chápou jako 'otázky' a symboly podávané ven jako 'odpovědi'. Předpokládejme dále, že programátoři byli při psaní program tak úspěšní a váš výkon při manipulaci se symboly tak dokonalý, že vaše odpovědi nebude možno odlišit od odpovědi rodilého mluvčího čínštiny. A tak jste zavřeni v místnosti, skládáte znaky a podáváte je ven jako odpověď na znaky zvenčí. Avšak na základě situace, kterou jsem právě popsal, pouze manipulací formálními znaky byste se nikdy nemohli naučit čínsky.